Konkurz

Transnational Restructuring Navigator

Když společnost již není schopna splácet své dluhy a její činnost je ukončena.

Co byste o něm měli vědět:

- Pojmy úpadek a platební neschopnost se používají k vymezení soudních řízení, která se týkají případů, kdy společnost nemá dostatek prostředků k úhradě všech svých finančních závazků vůči věřitelům. Tyto dva pojmy mohou vést k určitým nejasnostem, protože se někdy používají zaměnitelně. Tak je tomu i na evropské úrovni, kde se úpadek i platební neschopnost vztahují ke stejnému nařízení o **přeshraniční platební neschopnosti** (více informací naleznete zde). Nicméně používání těchto právních termínů se může lišit v závislosti na vnitrostátním právu.
- Pokud dojde k úpadku a je zahájeno **insolvenční řízení** podniku, je to zpravidla spojeno se značnými škrty a nejistotami pro postižené pracovníky, podnikové rady a odbory, které zastupují zájmy zaměstnanců. Podnik v úpadku/insolvenci může mimo jiné dlužit externím věřitelům, jako jsou finanční instituce (např. banky), dodavatelé a pronajímatelé, částečné nebo úplné platby za nesplacené dluhy. Současně může mít podnik jako zaměstnavatel interní dluhy vůči pracovníkům, pokud jim nevyplatil část nebo všechny dlužné mzdy a odměny. Vzhledem k tomu, že v průběhu řízení na budou mít různí věřitelé své pohledávky, je nezbytné, aby byly pohledávky pracovníků chráněny.
- V případě **platební neschopnosti zaměstnavatele** by si pracovníci a orgány, které je zastupují, měli být dobře vědomi **směrnice 2008/94/ES o** ochraně pracovníků v případě platební neschopnosti zaměstnavatele.
- Směrnice stanoví **minimální standardy týkající se nároků pracovníků vůči** zaměstnavatelům, kteří jsou v platební neschopnosti. Členské státy musí jmenovat **záruční instituci,** která převezme nevyplacené mzdové nároky, a musí stanovit podrobná pravidla fungování záruční instituce (více informací naleznete zde).
- Důležité je také vědět, že v zájmu zajištění **rovného zacházení se všemi pracovníky** nesmějí členské státy ani stanovit minimální dobu trvání pracovní smlouvy, ani vyloučit smlouvy na dobu určitou nebo agenturní zaměstnance.
- Pokud jde o **zapojení orgánů veřejné moci**, v některých případech úpadku/insolvence bude jako třetí strana jmenován správce konkurzní podstaty/preventivní restrukturalizace (zpravidla správce nebo likvidátor).
- Insolvence se může týkat skupiny jako celku, ale může se také vztahovat pouze na některé právní subjekty patřící k ovládajícímu podniku. Tato úvaha je důležitá zejména pro ERZ/SE WC, protože podmínka jejich fungování nebude ovlivněna stejným způsobem.

- Úpadek může zahrnovat **hromadné propouštění, uzavření podniku** a nebo v některých případech **převzetí podniku**.

Vaším úkolem je...

- Předvídejte úpadek/insolvenci ve vaší společnosti pomocí identifikace příznaků krize společnosti. Snažte se sledovat hospodářskou a finanční situaci a perspektivní vývoj společnosti nebo skupiny. Využívejte odborové zdroje a informace o této problematice na evropské a národní úrovni.
- Shromážděte všechny informace, které pomohou pochopit ekonomické aspekty úpadku, ale také možné "skryté" motivace vedení.
- Jakmile je insolvenční řízení stanoveno, je vaší úlohou také:
  - Zajistit ochranu zaměstnanců s ohledem na kontinuitu jejich pracovních smluv.
  - Zajistit, aby podmínky toho, zda podniky mohou pokračovat v činnosti během insolvence, byly pro pracovníky přijatelné.
  - Zajistit, aby byly respektovány nároky pracovníků, jako jsou mzdy a odměny.
- Zkontrolujte také, zda je ve vašem vnitrostátním právu provedena směrnice 2002/74/ES , kterou se mění směrnice Rady 80/987/EHS o sbližování právních předpisů členských států týkajících se ochrany zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele: členské státy mohou například stanovit, že se směrnice nevztahuje na podnikové penzijní připojištění. Mají také možnost omezit odpovědnost záruční instituce, pokud jde o výši a dobu. Musí však pokrýt alespoň tři měsíce trvání pracovní smlouvy před datem platební neschopnosti - toto minimální období může být součástí referenčního období o minimální délce šesti měsíců.

Transnational Restructuring Navigator

Matice časové osy

Povinnosti vedení

Evropské rady zaměstnanců SE Rady zaměstnanců

- Pokud jsou zvěsti pravdivé a probíhá insolvenční řízení, které může mít význam pro evropské zaměstnance z hlediska jeho možného dopadu, je ústřední vedení povinno co nejdříve informovat ERZ nebo SE WC (viz zamýšlené rozhodnutí).

Zastoupení místních pracovníků

- Pokud jsou fámy dobře podložené a předpokládá se postup, má místní vedení povinnost co nejdříve informovat místní zástupce (viz zamýšlené rozhodnutí). V případě, že je zasaženo více zemí, měly by být tyto informace koordinovány a poskytnuty ve stejném časovém rámci. To se týká zejména dopadů konkurzního/insolvenčního řízení na dotčené země a místní pracoviště.

Zástupci pracovníků v radě

- Pokud je fáma opodstatněná, mělo by vedení informovat členy představenstva o insolvenčním řízení a jeho důvodech a o všech plánech, které se týkají zaměstnanců, ve velmi rané fázi.

Práva a opatření pracovníků

Evropské rady zaměstnanců SE Rady zaměstnanců

- Jakmile se může zdát, že fámy mají nějakou podstatu, měli by členové ERZ/SE WC konfrontovat vedení s již získanými informacemi a požádat o další podrobnosti, včetně - pokud je to vhodné - formálních informací a příprav na konzultaci ERZ/SE WC. To lze učinit na pravidelné schůzi nebo prostřednictvím jejich výběrové komise, tajemníka, předsedy nebo jiného mluvčího v době mezi schůzemi.
- Spojte se se svým odborovým koordinátorem a s Evropskou odborovou federací, abyste zajistili úplné informace všech dotčených odborových svazů a začali připravovat společnou odborovou reakci.

Zastoupení místních pracovníků

- Jakmile se může zdát, že fámy mají nějaký základ, měli by místní zástupci zaměstnanců konfrontovat vedení s již získanými informacemi a požádat o další podrobnosti, včetně - pokud je to vhodné - formálních informací a příprav na konzultace. To lze učinit na pravidelných schůzích místních zastupitelských orgánů nebo prostřednictvím jejich tajemníka, předsedy či jiného mluvčího v době mezi schůzemi. Mohou tak učinit také jednotliví závodní důvěrníci nebo členové EWC/SE WC zastupující

Transnational Restructuring Navigator

příslušnou zemi.

- Veškeré informace získané na místní úrovni by měly být systematicky sdíleny s členy ERZ/SE WC ostatních zemí.

Zástupci pracovníků v radě

- Zástupci zaměstnanců mají přístup k důvěrným informacím, stejně jako zástupci akcionářů, a měli by být do určité míry informováni o finanční situaci společnosti. Pokud se objeví nějaké zvěsti o možném případu platební neschopnosti, který se týká společnosti, a představenstvo o tom dosud nebylo informováno, lze tuto otázku vznést na příštím zasedání. Pokud však taková informace již byla představenstvu sdělena, lze vyslat signály ERZ, místním zástupcům zaměstnanců a/nebo odborovým funkcionářům, že se taková restrukturalizace skutečně připravuje.

Odborová akce

Evropské rady zaměstnanců SE Rady zaměstnanců

- Obraťte se na příslušnou ETUF: Zkontrolujte a dodržujte stávající kodex chování/politiku ETUF platnou v případě insolvenčního řízení a/nebo jakoukoli již existující nadnárodní rámcovou dohodu nebo podobný dokument specifický pro danou společnost.
- Shromážděte informace o důvodech, které by mohly vést k zahájení insolvenčního řízení: Jedná se o platební neschopnost na základě peněžních toků (společnost nemá peníze na zaplacení, ale má aktiva) nebo o platební neschopnost na základě rozvahy (samotná aktiva nestačí na pokrytí dluhu). Druhý případ může mít nejhorší důsledky, protože může vést k likvidaci společnosti.
- Koordinátoři ERZ by měli úzce spolupracovat s ETUF a členy ERZ v dotčených zemích.

Zastoupení místních pracovníků

- Fámy mohou být oprávněné nebo ne: možná je zapotřebí první výměny názorů s dotčenými pracovníky. Zástupci pracovníků mohou také ověřit veřejné informace z internetu (tisk, firemní webové stránky, ...).

Zástupci pracovníků v radě

- V některých případech mohou mít odboroví funkcionáři mandát v představenstvu společnosti. Pokud tomu tak není, pak je nezbytný úzký kontakt se zástupci zaměstnanců, kteří jsou v představenstvu. To umožní rychle ověřit fámy a v případě jejich potvrzení připravit další kroky (viz následující části časové osy).

Úloha orgánů veřejné správy

Evropské rady zaměstnanců SE Rady zaměstnanců

- Orgány veřejné moci v této fázi nehrají žádnou roli. Můžete se však informovat o případném použitelném vnitrostátním právu a o tom, který soud může být příslušný k zahájení insolvenčního řízení. Řízení by mělo probíhat u soudů členského státu, kde jsou soustředěny hlavní zájmy dlužníka.

Zastoupení místních pracovníků

- Orgány veřejné moci v této fázi nehrají žádnou roli. Můžete se však informovat o vnitrostátním právu a jednotlivých fázích insolvenčního řízení ve vaší zemi.

Zástupci pracovníků v radě

- V případě významných dopadů na místní zaměstnance, jak je tomu často v případě insolvenčního řízení, mohou být zástupci zaměstnanců v představenstvu připraveni požádat vedení, aby informovalo veřejné orgány.

Further reading and resources

KONKURZ

Directive 2008/94/EC on the protection of workers in the event of the insolvency of their employer

Kategorie: Právní

Jazyk: Angličtina

KONKURZ

Strengthening workers' voices in cases of insolvencies: guidelines and recommendations "more Democracy at work still needed" Elaborated by Syndex Europe, PCG-Project Consult GmbH and GLTPS.

Organizace: ETUC

Kategorie: Průvodci Unie

Jazyk: Angličtina

Transnational Restructuring Navigator